Самостійна робота. Звуки, фонеми та їх класифікація

20 хв · 12 балів · уміння: Розпізнавати хибне твердження про голосні чи приголосні звуки; Добирати звуки за ознакою класифікації; Розташовувати звуки за місцем творення та ступенем підняття язика; Співвідносити термін класифікації зі звуком, який його ілюструє; Визначати ознаку, якою відрізняються фонеми в парах слів; Розрізняти звук і фонему та вияви фонеми в мовленні

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. Яке твердження про голосні звуки української мови НЕ відповідає підручнику? (1 б.)

А) Голосних звуків в українській мові шість
Б) Огубленими є лише звуки [о] і [у]
В) Звук [и] є голосним високого підняття
Г) Звук [а] є голосним низького підняття

2. Оберіть усі сонорні приголосні звуки. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) [й]
Б) [д]
В) [л’]
Г) [ц]
Д) [ф]

3. Розташуйте приголосні звуки за місцем творення від губ до задньої частини ротової порожнини. (2 б.) Розташуйте в правильному порядку.

А) [к]
Б) [т]
В) [б]
Г) [й]

4. Установіть відповідність між терміном класифікації приголосних і звуком, який його ілюструє. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Африкат 2. Задньоязиковий приголосний 3. Дрижачий приголосний 4. Губний приголосний	А. [р] Б. [ф] В. [к] Г. [ц] Д. [й]

5. Установіть відповідність між парою слів і ознакою, якою різняться їхні перші відмінні приголосні фонеми. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. коса, коза 2. рис, рись	А. твердість і м’якість Б. участь голосу і шуму

3. крам, кран 4. двір, звір	В. спосіб творення Г. ступінь підняття язика Д. місце творення

6. Яке твердження про звук і фонему правильне? (2,5 б.)

А) Фонема є одиницею мовлення, а звук одиницею мови

Б) У слові футбол звук [д] представляє фонему /т/

В) Фонема є величиною залежною, а звук величиною сталою

Г) Фонема є конкретним фізичним явищем, яке можна записати на електронний пристрій

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. Яке твердження про приголосні звуки української мови НЕ відповідає підручнику? (1 б.)

А) Звук [м] належить до шумних дзвінких приголосних

Б) Звук [й] завжди є м’яким

В) Звуки [р] і [р’] є дрижачими

Г) Звук [ф] є глухим приголосним без дзвінкої пари

2. Оберіть усі глухі приголосні звуки. (1,5 б.) Оберіть усі правильні відповіді.

А) [в]

Б) [с]

В) [д]

Г) [ф]

Д) [н]

3. Розташуйте голосні звуки за ступенем підняття язика від низького до високого. (2 б.)

Розташуйте в правильному порядку.

А) [и]

Б) [а]

В) [і]

Г) [е]

4. Установіть відповідність між терміном класифікації голосних і звуком, який його ілюструє. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Огублений голосний 2. Голосний низького підняття 3. Голосний високо-середнього підняття 4. Голосний переднього ряду високого підняття	А. [е] Б. [а] В. [о] Г. [и] Д. [і]

5. Установіть відповідність між парою слів і ознакою, якою різняться їхні перші відмінні приголосні фонеми. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. казка, каска 2. лук, люк 3. пара, тара 4. торочка, сорочка	А. спосіб творення Б. огубленість В. твердість і м’якість Г. місце творення Д. участь голосу і шуму

6. Яке твердження про варіанти фонеми правильне? (2,5 б.)

А) Алофони, зумовлені сусідніми фонемами, називаються позиційними

Б) Алофон є окремою фонемою, яка змінює значення слова

В) Інваріант фонеми є конкретним звуком, який кожен мовець вимовляє по-різному

Г) Алофони, зумовлені місцем звука в слові або наголосом, називаються позиційними

Джерела:

- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 43, 44
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 44
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 44, 45
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 45
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 45, 46
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 46, 47
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 47, 48
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 48
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 49
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 49, 50
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 50, 51
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 51, 52
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 52, 53, 54
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 54
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 54, 55
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 55, 56
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 56
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 56, 57
- Українська мова (Ворон, Солопенко) 10 клас, с. 57, 58, 59